

Webinar Mediaopvoeding onbeantwoorde vragen

Q&A webinar Mediaopvoeding: alles wat je als ouder wilt weten! – 21 februari 2022

Hieronder vind je een overzicht van de vragen uit de chat die niet live tijdens het webinar beantwoord zijn.

1. Richtlijn schermtijd per leeftijd

Let op, TV kijken valt ook onder schermtijd

Leeftijd kind	Advies schermtijd
0-2 jaar	Max 5 minuten per dag
2-4 jaar	Max 30 minuten per dag
4-6 jaar	Max 1 uur per dag, 4 x 15 minuten
6-8 jaar	Max 1 uur per dag, 2 x 30 minuten
8-10 jaar	Max 1.5 uur per dag
10-12 jaar	Max 2 uur per dag
12 en ouder	Max 3 uur per dag

2. App gebruik/keuze per leeftijd

A. Wat doe je als je graag de leeftijdsgrens van een spel/app wilt behouden, maar alle klasgenootjes mogen het spel wel al spelen/de app gebruiken? (Ook bij vriendjes)

De impact van het spelen van spellen en gebruiken van apps voor hogere leeftijden kan behoorlijk groot zijn voor het kind. Ons advies is om dit toch zo goed mogelijk te bewaken voor je kind. Door samen te kijken naar de betekenis van de leeftijdsgrenzen en de icoontje op [Kijkwijzer](#) en [Pegi](#) kun je je kind beter uitleggen waarom hij/zij er beter nog even mee kan wachten.

B. Hoe zorg je ervoor dat er geen ongeschikte filmpjes op YouTube langskomen?

Op YouTube is er een mogelijkheid om de 'Beperkte Modus' in te schakelen. YouTube filtert zo ongepaste filmpjes waarin bijvoorbeeld seks, geweld, misbruik, discriminatie, alcohol of drugs in voorkomen. YouTube kan niet garanderen dat het filteren 100% foutloos werkt, dus zorg ervoor dat je altijd een oogje in het zeil houdt als ouder.

Ook is sinds februari 2019 is YouTube Kids beschikbaar. Je kan hiervoor een gratis app downloaden in de Play Store of App Store. Voor meer informatie over hoe je de Beperkte Modus kunt instellen, ga naar veiliginternetten.nl

C. Kun je een leeftijdsgrens instellen op verschillende apps zoals TikTok, YouTube etc.?

De 'Beperkte modus' bij Youtube neemt leeftijdsbeperkingen mee in de keuze voor een gezinsvriendelijk filmpje of kanaal. Meer informatie staat hierboven.

TikTok is een 12+ app in de App Store. Zo kunnen ouders op de telefoon van hun kind instellen dat de app niet kan worden gedownload. Als drempel voor kinderen onder de 13 jaar die zich op TikTok willen registreren, heeft TikTok een neutrale leeftijdsverificatie ingesteld

volgens de industriestandaard. Mensen moeten hun volledige geboortedatum invoeren om te voorkomen dat ze een willekeurige leeftijd aanklikken. Als iemand niet aan de minimumleeftijd voldoet, kan diegene niet opnieuw proberen een account aan te maken met een andere geboortedatum. Voor andere apps kun je het beste even opzoeken of er leeftijdsgrenzen kunnen worden ingesteld. Dit verschilt per app.

3. Mobiele telefoon

A. Op welke leeftijd geef je een smartphone?

Het advies is om rond de leeftijd van 9 jaar een smartphone aan je kind te geven, maar later rond de leeftijd van 11 jaar kan ook. Vanaf de middelbare zal het pas echt 'nodig' zijn, maar om ervoor te zorgen dat je kind er goed mee leert omgaan kun je hier beter een paar jaar eerder mee beginnen. Ook komt je kind vanaf 12 jaar in de puberteit en is het dan minder makkelijk ze 'mediawijs' te maken omdat ze minder van jou als ouder aannemen in deze fase.

B. Abonnement of Prepaid als eerste telefoon?

Met een Prepaid telefoon kun je gemakkelijker controle uitoefenen. Met een abonnement kan je kind gemakkelijker het verbruik en de bundel overschrijden. Kies je toch voor een abonnement? Maak hier dan duidelijk afspraken over samen.

4. Privacy

A. Kijk je de telefoon van je kind na, op welke leeftijd wel/welke niet meer?

Het is altijd beter om hier open samen over te praten met je kind. Je kunt bijvoorbeeld de afspraak maken om elke dag even mee te kijken op de telefoon van je kind, tot de middelbare school. Stiekem meegluren zorgt ervoor dat je kind een gesloten houding aanneemt en júist dingen voor je gaat verbergen. Door te praten met je kind over media, ernaar te vragen, goed naar je kind te luisteren en niet te veel te oordelen laat je een positieve houding zien. Dan durft je kind ook naar jou toe te komen als er wat naars gebeurt online of via de telefoon.

B. Wat doe je als je niet mee mag kijken op de telefoon als ouder, maar het wel voor de zekerheid wil checken?

De vraag is natuurlijk wat je voor de zekerheid wilt checken. Ga het gesprek aan met je kind. En vraag of je mee mag kijken met de telefoon. Als je het stiekem doet, zonder dat je kind het weet is het in principe inbreuk op de privacy. Natuurlijk zijn er situaties waarin het als ouder wel geoorloofd is om mee te kijken in de telefoon van het kind, bijvoorbeeld wanneer je als ouder het vermoeden hebt dat je kind gevaar loopt, dan heb je als ouder de plicht om het kind daartegen te beschermen. Je kunt dan bijvoorbeeld zeggen: "het liefst los ik dat samen met jou op, maar als je het er niet met mij over wilt hebben, moet ik ingrijpen, dat is mijn taak als vader of moeder". Dan kondig je aan dat je het gaat doen. Op de basisschool geldt het argument "Ja maar mijn privacy" nog niet! Als ouder ben jij verantwoordelijk voor je kind, en kinderen tot 12 jaar zijn nog niet in staat om zelf de juiste beslissingen te maken. Daarom

moet het heel normaal zijn om mee te kijken, en pas vanaf de middelbare school geef je jouw kind meer privacy.

5. Situatie gescheiden ouders

A. Te jong voor een mobiele telefoon, maar wel handig om contact te blijven houden met moeder of vader, wat zou het advies zijn?

Het advies zou zijn om wel een mobiele telefoon te geven, maar dan een met eenvoudige functies. Dus wel kunnen bellen en sms'en, maar nog niet zelfstandig op het internet kunnen. Dan heb je wel de voordelen van het contact, maar niet de nadelen van de online wereld.

B. Ex-partner heeft andere regels wat betreft telefoongebruik/mediagebruik? Wat zou het advies zijn?

Het blijft belangrijk om hierover met elkaar af te stemmen als ex-partners. Maar een kind begrijpt ook dat er bij gescheiden ouders ook verschillende regels zijn. Het is natuurlijk wel vervelend als je zelf 'de strenge ouder' bent, maar blijf gewoon consequent in je eigen mediaopvoeding: 'Dit is hoe we het bij mij doen'.

6. Verschillende leeftijden tussen broers en zussen, hoe om te gaan met schermtijden, films en games voor verschillende leeftijden?

Als het leeftijdsverschil tussen broers en/of zussen niet groot is, zie je vaak dat de jongste meekijkt met de oudste, en daardoor soms langer naar een beeldscherm kijkt dan hun oudere broer of zus op diezelfde leeftijd. Als de balans met buitenspelen, vriendjes/vriendinnetje afspreken en zichzelf op andere manieren vermaken goed is, is dit geen probleem. Van de andere kant, kinderen mogen ook best leren dat er een verschil in leeftijd is, en dus ook in schermtijd of wat voor filmpjes/games bij hen passen. Dat leeftijdsverschil is er ook bij het rijbewijs halen, of het eerste biertje drinken, dus waarom niet voor beeldschermgebruik?

Het is niet zo aardig om tijdens het gamen de jongste eerder te laten stoppen, terwijl de oudste nog een potje mag. Dan is het logisch dat hij of zij boos wordt. Je kunt wel afspreken dat ze een aantal keren in de week samen mogen gamen, maar dat de oudste soms ook een keer extra mag en dat de jongste zichzelf dan op een andere manier moet vermaken.

7. Regels over schermtijd, maar kinderen luisteren er niet naar. Hoe pak je dit slim aan zonder boos te worden of frustratie/boosheid van kinderen te krijgen?

Er zijn een aantal tips te geven rondom de regels zodat kinderen de regels opvolgen, zonder (hopelijk) boos te worden.

- Leg uit waarom je de regels maakt, zodat je kind je beter begrijpt, in plaats van alleen maar 'dit mag niet'. Benadruk ook dat het leuk en goed is om juist andere dingen te doen.
- Geef het goede voorbeeld als ouder(s). Pak zelf ook niet de hele tijd je mobiele telefoon of tablet, en sla een keer een boek of magazine open. Je kind leert dan dat dat ook heel normaal is.

- Leg telefoons en tablets uit het zicht (in kast of lade) als ze niet gebruikt worden. Anders blijft het in het hoofd van het kind zitten.
- Wees duidelijk over de momenten op een dag waarop gegamed of televisiegekeken mag worden, én hoelang. Als kinderen gamen, en ze zitten midden in een spel, denk dan in aantal potjes. Dan hoeft je niet het spel te onderbreken om ze te laten stoppen, maar dan kunnen ze na het maximaal aantal potjes makkelijker stoppen, zonder boos te worden.

8. Zijn er (online) cursussen mediawijsheid voor kinderen beschikbaar? En waar te vinden?

Er zijn geen online cursussen voor kinderen. De beste online bron is www.hoezomediawijs.nl. Hier staan heel veel duidelijke filmpjes die je samen kunt kijken en bespreken. Het Jeugdjournaal besteedt ook regelmatig aandacht aan mediawijze onderwerpen en die filmpjes vind je ook terug op hoezomediawijs. Er zijn ook boeken over mediawijze onderwerpen, zie bijvoorbeeld: [Pakket Mediawijsheid 10-12 jaar \(9 titels\) – Uitgeverij Zwijsen](#).

9. Terwijl de kinderen op school zitten kijken ze ook al veel op een scherm, dan is thuis niks meer over?

Kinderen kunnen best wat schermtijd aan, dus buiten school is er zeker nog ruimte. Voor bovenbouwleerlingen is 1-2 uur schermtijd prima te doen buiten school. Dat wil niet zeggen dat het niet belangrijk is om de totale schermtijd wel in de gaten te houden. Vraag eens aan de leerkracht hoe ze op school met schermtijd omgaan: wordt er gepauzeerd, wordt er tussendoor bewogen etc.? Schermtijd is vooral schadelijk als er geen pauzes worden genomen en als het beeldscherm heel dichtbij is.

10. Algemene tips om je kind/kinderen te begeleiden in het gebruik van een smartphone?

- Bedenk dat een mobiel eigenlijk een zeer geavanceerde zakcomputer is, met duizend functies die je kind nog niet kent. Denk na over welke dingen je wilt overbrengen: hoe gebruik je apps, wat zijn nuttige apps, hoe voorkom je dat je de hele tijd erop zit?
- Maak samen duidelijke regels zoals niet mee naar de slaapkamer, niet tijdens het eten, huiswerk zoveel mogelijk met mobiel uit zicht (op z'n kop).
- Maak ook duidelijke afspraken over online gedrag: hoe ga je ermee om als iemand online begint te schelden? Wat mag je wel en niet van jezelf laten zien?
- Zorg voor online veiligheid: leer ze om sterke wachtwoorden te gebruiken en tweestapsverificatie voor al hun sociale media accounts. Leer ze om hun wachtwoord niet met anderen te delen, en naar jou toe te komen als ze iets niet begrijpen of vertrouwen.
- Praat dagelijks over wat ze online meemaken. Kijk mee! Vraag door. Leer ze hoe ze zichzelf kunnen uiten via sociale media.